

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Nagyon örülök fiúnk szép bizonyítványának – mondta az édesapa feleségének az évváró után –, de tele vagyok a jövője miatti aggodalommal. Sok mindent megtanult, elsajátított készségeket, és biztos még sokat fog tanulni, mert helyén van az esze. De vajon elég-e ez a mai világban az érvényesüléshez? Azt látom, hogy ma nálunk többnyire azok lesznek sikeresek, akik ügyesek, furfangosak, megtalálják a „kiskapukat”, nem pedig azok, akik komolyan megalapozott tudással, becsületes és szorgalmas munkával igyekeznek előrejutni. Mi mindig a becsületre, tisztességre próbáltuk a gyerekeinket nevelni, meg is kaptam a magamét a lányunktól, amikor gratulált főosztályvezetői kinevezésemhez mondván: jó, hogy legalább ezt elérted. Kár, hogy még mindig a hatéves, elavult autókkal járunk és egy lakótelepi panellakásban lakunk. Tudod – válaszolt felesége –, tény, hogy nem élünk fényűzően, de gyerekeink nagyobb értéket kaptak azzal, hogy szeretetben élünk, hogy feltétlenül bízunk egymásban, hogy a családban örömben és bánatban, jóban-rosszban mindig számíthatunk egymásra.

Közhelyszámba megy a megállapítás: válságban élünk. Szent II. János Pál pápa sokszor hangsúlyozta, hogy nem a társadalom, a család van válságban, hanem az ember, aki úgy akar élni, mintha Isten nem létezne. Ferenc pápa többször megismétli az európai ember válságának valódi okát: beszélhetünk-e globalizációról, ha a testvériség legalapvetőbb forrását, az Atyaságot tagadjuk? Ha eltűnik az Atyaság, a transzcendens Atyaság az emberek világából – magyarul az Isten –, akkor eltűnik a testvériség, ezáltal aztán torzul a személy és a szabadság fogalma, a szabadság egoizmusba, individualizmusba, önzésbe fordul át, s elveszik a szolidaritás. Az emberi személy a test, a lélek és a szellem egysége. Azok, akik az embert csak biológiai lénynek tekintik, szellemét és értelmét is materiális tényezők hatásának tekintik, megfosztják méltóságától, létének értelmétől. Az emberi személy méltóságának alapja az istenképiség, azaz, hogy Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette. Ehhez a méltósághoz pedig alapvetően hozzátartozik az ember transzcendenciája és hivatása.

Soroljatok fel néhányat korunk válságjelenségei közül! Mi ezekben a közös? Milyen veszélyekkel jár, ha nem ismerjük fel gyökereiket?

Az ember hivatását Istentől kapja teremtésekor, amikor Isten a semmiből a létbe hívja őt, hogy célját elérve az Ő örök boldogságának részese legyen. Isten minden embert meghív a szentségre, a többi ember és a világ szolgálatára, ez az emberi lét értelme. Az ember hivatásának Jézus Krisztus követésével, az Ő új parancsának (Jn 13,34) teljesítésével felel meg. Aki „test szerint” él, az az evangéliumban csak súlyos terhek, nehéz szabályok halmazát, szabadsága megkötését látja. Aki „lélek szerint jár” annak az evangélium öröm forrása, mert megadja a szükséges útmutatást a szabadon választott és megélt szeretet gyakorlásához. „Azt mondom tehát: Lélek szerint járjatok, és ne teljesítsétek a test kívánságait!” (Gal 5,16)

Amíg azonban az ember hivatását keresi, és meg akarja találni a teljesítéséhez vezető utat, számtalan és sokféle kihívás éri. Ferenc pápa Evangelii Gaudium c. apostoli buzdításában felsorol néhány nagy kihívást: a kirekesztő gazdaságot, amely sokakat nyomorba taszít, a pénz bálványozását, azaz a pénzt legfőbb értéknek tekintő gondolkodásmódot, azt a politikát, amely nem az ember javát, hanem a pénzt szolgálja, a társadalmi egyenlőtlenséget és erőszakot, a

különböző kultúrák közötti rossz kapcsolatokat, a nagyvárosok elidegenedését. Gondoljuk csak meg, milyen csábításoknak van kitéve egy mai fiatal, amikor szabad idejét akarja jól eltölteni; mennyi mindent kell megfontolnia pályaválasztáskor; milyen nehéz eldöntenie, hogy a rövid távon kecsegtető, vagy a hosszú távon értékesebb, de küzdelmesebb úton induljon-e el. Szemesnek áll a világ – mondják, de hol vannak a „szemesség” erkölcsi korlátai? Igaz-e, hogy nagyszüleink erkölcsi felfogása elavult, ha ehhez ragaszkodunk, nem juthatunk semmire? Tény, hogy nagyot változtak a házasság és a családalapítás körülményei, de az átlagember nehezen láthatja át, hogy mi nyújtja a nagyobb biztonságot, mi a boldog családi élet biztosítója: a régi, vagy az új felfogás?

Hogyan tudtok segíteni gyerekeiteknek emberi hivatásuk felismerésében? Milyen szerepe van a hivatás kibontakozásában a családi háttérnek és az iskolának?

A nevelés talán legnehezebb feladata, hogy rávezesse a fiatalokat az igaz, a jó, a szép és a szent tiszteletére, hogy megtanítsa őket ezek mellett dönteni, a hamisat, a rosszat, a csúfot és az ordenárét elutasítani. Az Egyház társadalmi tanításának kompendiumában ezt olvassuk: „A világi hívőnek úgy kell cselekednie, ahogyan azt a bölcsesség diktálja a számára: ez a megkülönböztetés erénye, amely képessé teszi arra, hogy a valódi jót minden helyzetben felismerje és alkalmas eszközöket válasszon, hogy azt végbevigye. ... Végeredményben a bölcsesség olyan erény, amely érett gondolkodást és felelősségtudatot kíván, amely által a helyzet tárgyilagos ismeretéből kiindulva és a jót tenni akarva képesek vagyunk meghozni döntéseinket.” (ETTK 547 - 548)

Ennek a bölcsességnek az Evangélium a forrása. „Jézus tanítványának lenni állandó készséget jelent arra, hogy elvigyük másokhoz Jézus szeretetét, és ez spontán módon bárhol megtörténhet, utcákon, tereken, munka közben, egy úton.” (EG 127) Az evangélium közlésének a család a legmegfelelőbb helye. Ha a családban a gyerekek megérik azt az örömet, amely az evangéliumból árad, olyan erőforrást kapnak szüleiktől, amely képessé teszi őket a bölcs döntésekre és az ebből következő helyes cselekvésre. „Nem kell azt gondolnunk, hogy az evangéliumi üzenetet mindig előre meghatározott formulákkal, vagy olyan pontos szavakkal kell átadni, amelyek abszolút változtathatatlan tartalmat fejeznek ki. Ez az üzenet oly változatos formában adódik át, amelyeket lehetetlen volna leírni, vagy egy listába foglalni, s amelyeknek a maga megszámlálhatatlan gesztusával és jelével Isten népe kollektív alánya.” (EG 129)

Hogyan tudjátok az evangélium szellemiségét munkahelyeteken, lakókörnyezetekben, a mindennapi élet forgatagában (pl. a közlekedésben) megélni, terjeszteni? Hogyan érhetitek el, hogy az emberek elfogadjanak, együttműködjenek veletek akkor is, ha nem mindenben értenek veletek egyet?

Sokszor gondolok arra – folytatta az édesapa –, hogy azt olvassuk az evangéliumban „Ne aggódjatok tehát a holnapért; a holnap majd aggódik önmagáért. Elég a napnak a maga baja.” (Mt 6, 34) Most épp a fiúnk holnapjáért aggódom, azon, hogy hogyan tud majd boldogulni a mai csak a pénzszerzésre, a másik ember kihasználására és legyőzésére törekvő társadalomban, ahelyett, hogy annak örülnék, hogy rá tudtuk vezetni: nem a tanárt, az iskolát kell legyőznie, hanem saját magát. Abban bízom, hogy ezen az úton fog tovább haladni, mert a társadalmi igazságosság és a társadalmi szeretet csak az önmagukat legyőzni képes, jóakarató emberek együttműködése által valósulhat meg.

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke